

MISTÄ RUUTIA TALOUTEEN?

Digitalisaation ja vihreän siirtymän 'kaksoissiirtymä'

- Tulevaisuuden taloudellista valtaa määrittää kaksi megatrendiä
 - Digitalisaatio
 - Vihreä siirtymä
- Tullaanko näkemään merkittävä globaalin taloudellisen vallan uusjako?
- Mikä on Euroopan rooli ja tulevaisuus tässä kehityksessä?

Financial risks of unsustainability

Risk categories		Planetary boundaries – example categories of unsustainability			Social foundation – example categories of unsustainability		
		Climate change	Biodiversity	Novel entities	Human rights violations	Lack of decent work	Tax evasion
Transition risks	Policy risk	●	●	●	●	●	●
	Liability risk	●	●	●	●	●	●
	Reputation risk	●	●	●	●	●	●
	Market risk	●	●	●	●	●	●
	Technology risk	●	●	●	●	●	N/A
	Business model change risk	●	●	●	●	●	●
Physical risks	Acute risks	●	●	●	●	●	●
	Chronic risks	●	●	●	●	●	●
	Global catastrophic risks	●	●	●	N/A	N/A	●
Societal risks	Risk of unrest	●	●	●	●	●	●
	Risk of authoritarianism	●	●	●	●	●	●
	Societal breakdown risk	●	●	●	●	●	●

Taloudellisen ja ulkopoliittisen vallan uusjaon jaon mahdollinen vaikutus tulisi huomioida paremmin myös akateemisessa tutkimuksessa yritysten kohtamana taloudellisena riskinä (esim. yritysten toimintaympäristön ja paikallisten ekosysteemien taantuminen)

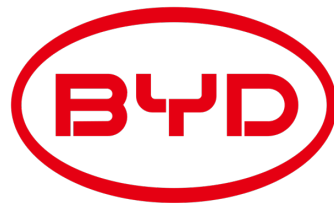
LÄHTEET:

Sjåfjell, B. (2020). The financial risks of unsustainability: A research agenda.

Talonen, A. (2024, forthcoming) Financial risks of unsustainability: Digital innovations.

Esimerkkejä vihreän siirtymän ja digitalisaation toimijoista

OpenAI

TikTok

2018

Esimerkkejä digisiirtymän merkityksestä Yhdysvallat vs. EU

- 50 lupaavinta tekoäly-startuppia 2024 (Forbes):
 - 39 Yhdysvalloista
 - 2 Kanadasta
 - 2 Ranskasta
 - 2 Hollannista
 - 1 Saksasta
 - 1 Ruotsista
 - 1 Australiasta

- EU:n osuus globaalin ICT-markkinan tuloista 2013: 21,8% -> 2022: 11,3%
- Yhdysvaltojen osuus 2013: 26,8% -> 2022: 36%

- <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/2023-report-state-digital-decade>

- Digisiirtymän potentiaali on n. 21 % EU:n BKT:sta

- <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/2023-report-state-digital-decade>

Julkisista tekoälyinvestoinneista ja-tuista sekä niiden kanavoinnista Yhdysvalloissa

- Tuore 3 mrd. dollarin paketti julkisille virastoille (administrations/agencies), jossa syväosaamista omaan alaan ja ympärille kehittyneisiin ekosysteemeihin liittyen
 - Esim. NASA
 - Toimiala- ja/tai ekosysteemikohtainen syväosaaminen tarjoaa mahdollisuudet kanavoida julkisia tukia tehokkaammin kuin virkamiespäätöksillä?

Vihreän siirtymän rahoitustarve

- Arvioitu rahoitustarve vihreälle siirtymälle Euroopassa n. 4 biljoonaa (trillion) euroa
 - Tästä $\frac{3}{4}$ yksityistä rahaa

LÄHDE: <https://www.imf.org/en/Blogs/Articles/2023/05/11/europe-and-the-world-should-use-green-subsidies-cooperatively>

ENRICO LETTAn RAPORTTI EU:n SISÄMARKKINOIDEN TULEVAISUUDESTA

- Yksityinen rahoitus ei ole riittävä kattamaan vihreän siirtymän ja digitalisaation vaatimaa rahoitustarvetta (vrt. esim. Yhdysvaltojen julkinen rahoitus ja tuet)
- Vaara EU-jäsenmaiden välisen tukikilpailun kehittymisestä
- Kansainvälisen tukikilpailun lisäksi taustalla EU:n tukipolitiikan höllentäminen kriisien aikana (korona, energia, jne...)
 - Letta: Tukia myöntävät jäsenvaltiot joutuisivat laittamaan osan tuista EU:n yhteiseen pooliin
 - Suomessa poliittinen kannatus yhteiselle EU-tason mekanismeille hajaantunut (esim. miten rahoitus ja tuet allokoituvat)

[ENRICO LETTAn RAPORTTI: https://www.consilium.europa.eu/media/ny3j24sm/much-more-than-a-market-report-by-enrico-letta.pdf](https://www.consilium.europa.eu/media/ny3j24sm/much-more-than-a-market-report-by-enrico-letta.pdf)

YHTEENVETOA

- Talouspolitiikasta ulkopolitiikkaan
 - Vastuulliseen liiketoimintaan liittyvä 'kaksoisiirtymä' (vihreä siirtymä ja digitalisaatio) megatrendinä ja sen mahdollisesti aiheuttama taloudellisen vallan uusjako globaalisti -> vaikutus ulkopoliittiseen asemaan
- Siirrytty yritystukipolitiikan osalta protektionistisempaan suuntaan suurvaltojen sekä EU:n jäsenmaiden välillä
- Keskusteluun nousemassa EU:n tukipolitiikkamekanismien uudelleensuunnittelu
 - Mistä rahat? Jäsenvaltioilta vai EU:lta?
 - Keskeinen kysymys on se, miten rahat allokoituvat ja kanavoituvat kasvun kannalta oikein
- Eurooppalainen viitekehys ja toiminnan taso pienelle Suomelle tärkeä! Suomen vaikea kilpailla yritystukien osalta yksin isoja maita vastaan.